

leprosi effecti leprosoſq; filios genuerūt atq; vt medicus cōminatus fuerat mortui ſunt. Quorū filij licz p̄res ſuos agnouerūt verba illa infirmatos fuiſſe et mortuos. eandē tñ herba ſup om̄s diligūt. indeq; cibos ſuos p̄diūt maneq; ſurgentes ex eadē quaſi p̄ medicam̄to accipiūt. **H**i ergo q̄ ſint demētes oīs qui audit aduertere pōt. ſz nō min⁹ demētant q̄ pp̄ria volūtate vtunt. **I**pa eſt herba dyabolī venenosa. oibus ea vtentib⁹ eſt ⁊ peſtifera. **H**ac deus primis parentib⁹ interdixit. et tñ ex ea comederūt ⁊ leproſi facti ſūt. et de padīſo expulſi. **E**x quib⁹ om̄ib⁹ p̄t. q̄ pp̄ria volūtas debet occidi merito. vt hō valeat ſm̄ voluntatē dei viuere. dicēdo fiat volūtas tua vñ. **H**erū. Bonus obediens dat ſuū velle ſuum nolle. vt poſſit dicere cū p̄ba. **P**arat⁹ cor meū de⁹. **Q**ue oblatio dicit magis grata q̄ quecūq; alia victima. qz in obediētia victima pp̄ria volūtas. q̄ nobilit⁹ eſt. qd hō dare deo pōt. dat em̄ arborē cū fructib⁹. **G**rego. **O**bediētia victimis iure p̄ponit. qz p̄ victimis aliena caro. p̄ obediētiā vero volūtas pp̄ria mactat. viij. q. i. ſciēdū. **E**x quib⁹ p̄cludit. **A**nſ. **N**ō opus meritoziū factū ex voto magis eſt meritoziū q̄ ſi fieret ſine voto. **E**x quo ſequitur ſicut ibi. p̄bat anſ. q̄ magna eſt ſpes monacho p̄feſſo. **E**t ponit ſimilitudinez duo ſunt quorum vñ⁹ vult nō facere cōtra deū. et ſcōus non vult. et vterq; delinquit. **D**icit anſ. q̄ deus primū iudicat. poſtq̄ p̄fecte penitet tāq̄ ſuū et nō alienū. et accipiet deus vindictā de eo tamq̄ d̄ ſuo. **S**cōm autē iudicat durius. d. **I**deo noluiſti mihi fidelitatem p̄mittere. vt poſſis cōtra me liberius peccare et ergo ago cōtra te. nō vt erga meū. ſed vt aduerſum alienūagam. totūq; erit mei iuris vſq; ad quadrantē nouiſſimū. **S**ic ergo deus inter p̄feſſum ⁊ nō p̄feſſum iudicat nō ſolū autē p̄feſſum minus iudicat nō p̄feſſo ſed enā quolibet laico. p̄feſſus em̄ maiorez miſericordiam cōſequet̄ ſi peniteat. et ſi non maiorem damnationem ſuſtinebit. **E**t ſi dixeret q̄ deus poteſt iuſte dicere vuenti. **S**erne ne quā tu quanto mihi eras familiarior. tāto es inhabilior et peior. poteſt ille r̄dere. **D**omine vtruz eſt qd dicis. q̄dū penitere nolui ſed poſtq̄ peniteo meq; ip̄m in emendatōem trado. nūq; peius illo pati debeo. q̄ nec id qd habet toni tibi dare vult. p̄ ſanſſactōe ſui de

licti. **R**erū ſignificatio ſibi pp̄ria voluntatē facit ſicut quidā paup̄ de quo narrat **S**eneca. in quadā p̄clamatōe. d. **N**ō in quadam ciuitate fuerunt due leges. quaz prima talis erat q̄ q̄cūq; ſpōte damnū fecit. redderet q̄druplū q̄ aut nō ſpōte ſed p̄ter intentionē. redderet ſimplū. **S**ecunda q̄ damni illani ſit actio. **A**ccidit caſus in iſta ciuitate q̄ ciuis p̄pōtēs ⁊ diues morabat iuxta paup̄em. q̄ iuxta domū ſuā habebat arborēz q̄ multū nocebat diuini ipediendo ingreſſū dom⁹ et claritatē ei⁹ rogabat diues p̄ſonaliter. vt ipſam arborē ſuccenderet ⁊ eā ſibi venderet. paup̄ elat⁹ noluit et ſemp diuini nocere voluit. **N**ō videns diues cogitauit. q̄ ſcōm legem euaderet ⁊ q̄ dā nocte arborē ſuccendit. ⁊ qz dom⁹ p̄ illā arborē erat. ignis de arborē cecidit. ⁊ paup̄eris domūculam cum omnib⁹ bonis cōbuſit. **N**ō videns paup̄ p̄tra diuinitē corā iudice cōqueſtus eſt. **D**iuies autē r̄ndit. **A**rbor mihi nocuit. et ideo ſpōte eā ſuccendi. volo reddere quadruplū. dom⁹ aut p̄ter meā intentionēz cōbuſta eſt. et ideo reddā ſimplū. et iudicātū eſt q̄ iuxta legem faceret. **D**iuies eſt de⁹. paup̄er homo. arbor pp̄ria volūtas. q̄ nocet diuini ipediendo ingreſſum celi. ⁊ credulitatē claritatis ei⁹ minuendo. **H**ac voluntatē penit deus ſibi dare. p̄ felicitate eterna. ſz hoc hō paup̄er et elatus recuſat. ſuccendit igit a deo. dū aīa tradit flāmis eternalib⁹ iſerni. ⁊ qz cozp⁹ iunget poſt iudiciū aīe eē totalit̄ cremabit et eternalit̄. quare dicit aliqui q̄ i inferno nihil mag⁹ q̄ pp̄ria volūtas ardebit. **H**erū. **T**olle pp̄ria voluntatez et infern⁹ nō erit. **C**ū igit tūc paup̄ damnat⁹ querit d̄ damnatōe. **R**eſpondeſ. qz mihi ſemp nocuiſti ⁊ reſtiſti. p̄ pp̄ria voluntate ſpōte ſuccendi eā. et ideo reddā tibi quadruplū. ſz om̄e malū. et oīa tormēta. apoca. xvij. **Q**uantū gloriſicauit ſe. et in delicijs fuit. tantum date ei tormētū ⁊ lucn̄

Feria quarta poſt **O**culi.

Aceſſerunt ad ieſum ab ieroſolim̄is ſcribe et phariſei dicentes. quare diſcipuli tui tranſgrediuntur traditiones ſeniorū. math. xv. **V**idemus q̄ obligatus ad ſolidum ſoluendum. ſanſſacit cum donat libraz quod eſt maius. **S**icut etiam habemus in ſimili exemplū. extra de voto et voti. re. c. ſcripture.

Quod qui deo obligat ex voto ad aliquod obsequium temporale puta peregrinationis vel ieiunij vel alterius operis pietatis. tenet illud reddere. si autem illud commutat in melius non frangit votum. **U**bi accidit casus quod quidam vouit visitare sepulchrum domini in iherosolymis. et mutatio propositum factus est monachus super quo quesitum fuit a papa an sit reus voti fracti. Respondit in hec verba. fracti voti. non aliquatenus habet qui temporale obsequium in perpetuum noscitur religiois obseruanti commutare. Sic etiam transgressus precepti non est qui bonum ad finem et meliorem partem obseruat et non ad litteram. **U**bi. **C.** de lega. li. x. l. non dubium. Non dubium est in lege committere eum quod verba legis amplexus contra legis nuntium voluntatem nec penas insertas legibus euitabit qui se contra iuris finem seu prerogatiua fraudulenter excusat. **A**d propositum pharisei et iudei a patribus quandam traditorem siue legem receperunt quae restringebat eos ad lotionem manuum quam ad mensam accedebant que semel aliquos non semel in principio sed secundum multitudinem ferculorum sepius fiebat. Et illud statuerunt propter verbum ysa. i. dicentis lauamini et mundi estote. insinuas et mandatis lotionem animarum et non corporum. **P**ropheti autem et scribe finem huius statuti trahebant ad quandam superstitiosam falsitatem. dicentes huiusmodi lotionem valere ad specialem mundiciam. quod agnoscens discipuli volebant trahere populum a tali superstitiosa falsitate. non lauabant manus. sed iuxta rectam sententiam animas. Et ideo pharisei reprehendendo eos. dicunt christo quare etc. **Q**ueritur an consuetudo statuta communitatis siue leges humane sepe obligent in foro conscientie. Respondetur a doctori. quod si sint iuste facta semper obligant aliter non. **A**d hoc autem ut sint iusta debent habere illa. **P**rimo quod non sint contra libertatem ecclesiasticam. quia ut sic conditores et seruitores facientes et consentientes sunt ipso facto excusati extra de sen. excō. nouerit. **U**bi honores tercia excusant omnes qui de cetero seruati fecerint statuta edita et consuetudines introductas contra ecclesie libertatem. nisi fecerint ammoueri. **E**t etiam excusant statutarios et scriptores statutorum ipsorum. necnon et potestates. rectores. consules et consiliarios locorum ubi huiusmodi statuta et consuetudines edite fuerint vel seruante. **U**bi etiam de peccatoribus quod in diuersis mundi partibus principes civitatum et rectores necnon et alij qui potestatem habere videntur. tot onera frequenter imponunt

ecclesiis. ut deterioris conditionis factus sub eis sacerdotum videatur. quam sub pharaone fuerit. quod diuine legis noticiam non habuit. **I**ste quidem omnibus alienis nationibus seruituti subactis sacerdotes et possessiones eorum in pristina libertate dimisit. et de publico eis alimoniam ministravit. **I**psi vero onera sua vere vniuersa imponunt ecclesiis et tot angariis et theolonis et exactionibus eas affligunt. ut totum eis quod beneficentias deplorat propterere videatur. **D.** princeps prouinciarum facta est sub tributo. **C**ontra quod mandatum gra. iij. extra de emu. ec. non minus sub anathematis districtione ne decetero talia fiant. **Ysa. x.** **U**bi qui condunt leges iniquas. et scribentes iniusticiam scripserunt. ut opprimerent in iudicio pauperem. et vim facerent cause humilium populi mei. quid facietis in die visitationis et calamitatis de longe venientis. ad eius fugientis auxilium et ubi delinquetis gloriam vestram. **C**auete igitur ne incuruemini sub vinculo. et cum interfectis seorsum demum cadatis. illud enim peccatum est tunc graue quod est casus reseruat? domino pape ipso facto. quod iam minime curat. nec proficit nec perit. et quod ex corruptela non vbi libet et generaliter perit. nullus credit in speciali non facto habere crimen. **S**ecundo quod ordinem ad bonum sine. ut propter bonum committit. et non propter bonum priuatum alias statuta non obligant. **T**ercio quod illa sint in se iusta. quod aliquando aliquod est utile reipublice quod tamen in se non est iustum. **S**icut habere pecuniam est utile reipublice. et tamen lex statutum. vel consuetudo possit esse et fieri quibus malo modo congregaret. ut pote grauando clericos. pauperes. viduas. et orphanos. et sic de alijs. talia quod sunt iniusta non obligant. sed eius oppositum. **Q**uarto ut fiant ab habente potestatem. **F**am si conditor legis non habet potestatem statuta sua non obligant quod tali statuenti dici potest ut fuit dictum moysi. **Exodi. ij.** **Q**uis te constituit principem super nos. **Q**uinto ut ex fama sint iusta. et hoc ut fuit pro portione honora et honores diuidantur quo ad multitudinem. tunc obligant aliter non. **S**exto quod non sint contra ius diuinum et a deo ordinatum. contra sacre scripture precepta in decalogo specialiter contenta. **S**eptimo quod non sint contra ius naturale. et iustitiam. et rationem aliter non obligant. **U**nde si aliqua fiant vel statuantur contra illa predicta sunt refutanda. nec obligant aliquem nisi statutarios ad penam eternam

Quantū igit ad psecutōem ⁊ cōtinuationē
beridictū est de correctōe fraternali ⁊ obediē
tia hodie de subiectōe filiali ⁊ puerorū ad pnt
tes reuerentia. et sunt tres ptes littere.

In prima notat iudeorū confutatiua cecitas
in principio.

In secunda eorū expressiua falsitas ibi omnis
plantatio quam non. ⁊c.

In tertia dictorū instructiua veritas. ibi ad
huc et vs. ⁊c.

Quantū ad primam

ptem est sciendū q̄ iudices ordinarij. de q̄b
p̄t̄ dicit̄ est mortuo moysē. iualescēte iusti
cia statuerūt aliqua p̄nētia ad regimen ppli
sub p̄cepto tanq̄ necessaria. aliq̄ v̄o sub mo
nitione tanq̄ decentia ⁊ honesta. de quib̄ ho
nestis erat enā illud v̄nū q̄d hic tangit. q̄. l.
accedētes ad mensā. lauarent manū. q̄d disci
pli nō faciebāt. nō q̄ lotio manū q̄ ad hone
statē faciebat eēt mala. v̄l q̄ ipi obmittendo
b̄nfacerēt vt facit ad honestatē. l̄ b̄nfacerent
obmittēdo. p̄t̄ sup̄stitōem quā ipi pharisei i
tendebāt. iō rep̄bēdūt discipulos q̄si trāsgres
sores legis. sed x̄ps quasi clauo clauū retidē
do. r̄didit. Qui trāsgredit̄ mandatū dei. p̄t̄
mandatū hoīs. est maḡ accusand⁹ nec ydo
ne⁹ alios accusare s̄z vos scribe ⁊ pharisei est̄
b̄mōi s̄ ⁊c. Q̄d aut̄ minor sit v̄ra. l. illa vos
trāsgredimī p̄cepta dei. p̄t̄ mandatū hoīs.
p̄z q̄z docuistis filios dicere p̄nib̄ suis. Glo
ta mea et oblatōes mee sacerdonib̄ facte p̄t̄
psunt p̄nib̄ q̄b̄ si eis darent̄. q̄z sic psunt aie
⁊ tūc corpi. quasi filij dicūt patri ⁊ m̄i. De
lius est deo offerre q̄b̄ vobis in nēcitanb̄ sub
uenire. q̄z talis oblatio aīab̄ vestris ⁊ nostris
p̄dest. ⁊ tunc tm̄ corpius p̄deset. Ex hoc eī
pentes paupes fiebāt. et ita irritū fecistis mā
datum dei exo. x. **H**onora patrem ⁊ matrem
q̄z honor nō solū in reuerentia. s̄z enā corpm
subuentōe psistit. Et hec vult littera. **Q**uoniam
q̄d cūq̄ ⁊c. **P**ostea obiurgat eos de callida
simulatōe. ostendēs eos aliud habere in cor
de et aliud in ore. ideo nō esse dignos accusa
re. sic trāsgrediētes mandatū dei. nō debent
alios accusare sed vos p̄bei estis b̄mōi. igitur
minor p̄bat̄. q̄z q̄d ore dicit̄. corde nō p̄bat̄
et s̄ estis illi. v̄ quib̄ ysa. dic̄. **P**opulus hic
labijs me honorat. cor eorū longe ⁊c. **Q**uo
raliter est notandū q̄ ratioi cōsonū est q̄ illis

beneficiam⁹. a quib̄ enā multa recepim⁹ bo
na. **M**ā s̄m p̄b̄m naturalit̄ q̄d libet aīal diligit
suū benefactorē. eū honorat ⁊ reuerent̄ tractat
Mā vt h̄m̄. ff. de obsequijs p̄oni. p̄sona sp̄
sancta. i. honoranda ⁊z videri liberto ⁊ filio.
p̄sona p̄ris aut p̄oni semp̄ sancta videri ⁊z.
ff. de obsequijs libertoꝝ. l. liberto. Et igitur li
berti siue serui. q̄ manumittunt̄ a p̄onis siue
a dñis suis. tenent̄ eis sp̄ reuerentiā et obse
quiū p̄stare. q̄ psistūt in alendo si paupes sūt
in assurgēdo sedendo ⁊ s̄lib̄. q̄d si nō fecerit
possunt eos reuocare ad s̄uititē. **C**. de obse.
p̄oni p̄standis. l. enā liberis. **C**ū si seru⁹ do
nat⁹ libertati. pmoueat̄ ad sacerdotiū. ⁊ postea
accuset̄ ep̄o. q̄ nolit dñō honorat canonicas psal
lere degradari ⁊z extra de ser. nō ordi. nullus
Q̄d intelligit̄ s̄m bern̄. quādo ip̄m sub hac
p̄ditiōe manumisit. vt ei psalleret. **C**ōtra. l. iij
di. quicūq̄. d̄z q̄ illi in q̄b̄ p̄oni⁹ aliq̄ ob
sequiū retinet. nō sunt ordinandi. **M**ā deo il
lud intelligit̄ de obsequio tp̄ali. s̄z vt det̄
tum equū. v̄l h̄mōi. tale nō p̄t̄ renneri in eo
qui manumittit̄ ad ordines. obsequiū aē spi
rituale vt oret. p̄ eo. celebret missas. et h̄. p̄
bene retineri. **C**ū igit̄ quilibet seru⁹ teneat̄
obsequiū p̄stare dñō. p̄pter b̄nficiū sibi factū
multo plus filij v̄l filia penibus qui eis mlt̄
ta beneficia contulerunt. **C**ū p̄bus. viij. et b̄.
Filij penibus suis nō p̄nt reddere equalēs
q̄z tria nobilissima bona ab eis receperūt. s̄z
esse. nutrimentū. et doctrinā. **D**ebemus igit̄
honorare patronos nostros naturales.
Honore reuerentie. p̄pter esse originis.
Honore b̄nficiētie. p̄pter nutrimentū nēcitanis.
Honore obediētie. p̄pter nutrimentū p̄bitatis.
Prio debem⁹ honorare parentes et eos reuerē
ter tractare. q̄z ab eis accepim⁹ esse ⁊ originē
Nam qui v̄lissimā aliquā tunicā v̄l camisiā
ab altero acciperet datorē plus alijs dilige
ret et honoraret. **M**ultomagis proles paren
tes a quib̄ nobilissimā naturam accepit. cō
c̄li. vij. **H**onora patrem tuū. et gemitis ma
tris me nō obliuiscaris. memento nisi per ip
sos genitus fuisses. non natus esses. **I**ste ho
nor reuerentie psistit in affectu et in effectū.
In affectu diligēdo p̄ntes ⁊ timēdo offensā
eorū ex amore. v̄n̄ hiero. de honorandis pen
tib̄. p̄beat̄ p̄nib̄ mixta fo: mudo. **I**n affectu
assurgendo. caput inclinando. ⁊ b̄mōi. **P**ro
x. iij. **C**ui honorem gloria. reddite honorem.

D Secundo dicitur pentes honorari honore beneficentie qui consistit in tribus. Primo in solatio verborum. **D**ico. de honorandis parentibus. Nemo a se peris verbis patrem ledat. hoc filiorum ora loquatur. quod pentes delectat audire. quod bene pauci filii faciunt. sed pentes malis verbis tractant et eis enormiter maledicunt. **D**i sunt filii eterne damnationis. **Exo. xx.** Qui maledixerit patri vel matri. morte moriatur. **S**ecundo honor beneficentia consistit in fuitio. **Eccl. iij.** Qui timet deum honorat parentes. quod dicitur. seruiet eis qui eum genuerunt. **N**am corum quod ex senio deplumant pulli et alij corum penis suis et alii eos vestiunt. **E**lephas etiam senio gravatis appodians se ad arborem fractam vel debilem cadens clamat ad cuius vocem iuvenes elephantibus accurrunt et eum de terra tollunt. **S**ic etiam pueri parentes gravatis senio debent iuuare. quod bene aliqui modicum curant. imo parentes verberibus trucidant quos possunt parentes quasi spiritus expellere. et eos exhereditare propter hominum iniurias. ut dicitur in autem. ut cum de appellacionibus cognoscit. §. causas. coll. viij. **Eccl. iij.** Filii suscipe senectutem patris tui et ne contristes eum in vita tua.

E Tercio honorum consistit in exhibitio et ministratio necessariorum victus et vestitus. **Eccl. iij.** **H**onora patrem et matrem et superueniet tibi benedictio tua. **U**n pulli ciconiarum diligunt suos parentes et quando eos in iuuetate nutrierunt tandem etiam in senio eos suscipiunt et fouent. **S**ic et filii israel. patrem suum et matrem in senectute fouebant ut dicitur **Gen. xliij.** **S**ed bene talis videtur hodie inter parentes et filios esse ingratitudo. qualis inter rabidos canes quando cum canili de lacte matris viuunt diligunt matrem. sibi quoque adherent. sed quando cito sunt maiores et habent acutos dentes et possunt met ossa corrodere. sicut pater et mater. si os proiciatur ad medium ut illud arripiant festinant. nunc insiliunt. nec plus parcunt parentibus quam alijs. imo pro posse pati sunt pugnare. sic multi sunt similes qui dum sunt in potestate parentum et viuunt de bonis eorum. eos diligunt et honorant. **S**i autem contingit parentes resignare bonis ad manus filiorum et filiarum contumelia afficiunt. **D**e talibus dicitur **Mich. vi.** **F**ilius contumeliam facit patri suo et filia surget aduersus matrem suam. **U**n fertur quod quidam paterfamilias totam hereditatem dimisit filio suo filio vero qui patri multa beneficia promissit factum. dum bona in manibus habu-

it. primo patrem ad cameram propriam locauit. sed se nesciente patrem in camera eum sustinere nolens. de camera eiecit. et extra retro ostium aule sibi lectum parauit. **A**dueniente igitur hyeme dum frigus inualuit sine tegimento iacens rogauit puerum filium suum. ut patrem et filium suum rogaret. ut panniculum aliquod sibi concederet ad se tegendum puer vero vix duas vlnas burruli obtinuit. **C**um vero alie due vlnae superessent. puer flendo patrem rogauit ut sibi illas offerret. **Q**uo querente ad quid ita obnoxie peteret. **R**espondit puer. **R**euerentia patrem seruabo inquit eas quousque fueris dexterepisti hinc nunc est annus meo patris tui. et tunc eas tibi dabo. nec amplius a me habebis. **Q**uod ipse iam a te obtinet. ille igitur ex puero correctus in corde percussus. et patrem plus honorauit. **T**ercio demum honorantur parentes humiliter obediendo eis. **Ep. b.** **F**ilii obedite parentibus vestris. **N**am doctrina patris patris doctoris libenter suscipit. **S**ic etiam doctrina parentum qui amore cordiali instruunt libenter suscipi debet et seruari. **puer. i.** **A**udi fili mi disciplinam patris tui. et ne dimittas legem matris tue. ut addat gratia capiti tuo et torques collo tuo **S**ed querit an iubeat patrem filius teneat exire religionem. ut eis subueniat in necessitate contritionis. **R**espondit alex. de ales. et etiam **F**ico. de **lira** super hunc passum quod aliter est dicendum de isto quod non dum religionem intravit. et aliter de isto quod iam religionem intravit. **D**e primo si videat parentes in magna necessitate. quod palium subuenire non possit. non debet religionem intrare. sed tunc obedire et ministrare parentibus maxime si abique periculo potest in seculo remanere. **S**i vero palium possit parentibus ministrari potest si vult religionem intrare. **U**n. **C**ris. exponens illud matth. viij. **D**imitte mortuos sepelire mortuos suos. dicit quod malum est abducere hominem a spiritualibus. et maxime cum fuerint qui ministerium parentum compleant. **E**xtabant enim aliqui qui complere possent illius funeris sepulturam. **P**ostquam vero aliquis iam est in religione professus. mortuus est mundo. **U**n pro spirituali morte deobligat mundo a cura impedienda parentibus. sic etiam deo obligatur pro mortem corporalem. **E**t ideo non peccat. nec contra preceptum facit dei si in clausulo remaneat sub precepto prelati parentum ministracione pretermissa. **E**st enim factus impotens ad reddendum debitum ministerium. absque propria culpa. debet tamen quantum potest. salua ordinis sui obedientia latagere.

vt p se vel aliū suis penibus subueniat. si in necessitate fuerint psumti. **U**n hāc necessitate vix incidere pōt aliq̄s. q̄dū durat pietas fidelīū. **I**do timor iste. s. ne penes penuriā et defectū patiant p ingressū filioꝝ van⁹ est. vñ hiero. in epla ad pauli. **N**isi tu possessiunculas tuas caute. et quasi pede rapinū vendideris nō habet christus vnde alat paupes suos

Secunda pars in qua

ostendit pbariseoꝝ expressiua falsitas. Nam quando p doctrinam xp̄i videbant eoz simulatōem et doctrinā repbatā. et q̄ non poterant resistere p rōem vñ scripturā. ex inuidia mouebant cōtra ip̄m ad mouendum seditōem. **S**ed qz veritas doctrine nō est dimittēda ppter scādālū. qd̄ pcedit ex malicia ip̄i scādālū. **U**n grece **S**i de vitate scādālū orit̄. rec n̄ orit̄ p̄mittit̄. q̄ q̄ vitas relinquat̄. **I**deo sequit̄ om̄is plantatio. i. doctrina ab ho se inuenta. q̄ nō est legi ip̄i dei p̄sona. eradicabit̄ qz nō hz firmū fundamentū et radicē finite illos. q. d. doctriā et vitā taliū euitate. ceci sūt vero carētes intellectu legis. et duces cecoz qz alios exerceant suo errore et scandalizāt et ducunt eos ad p̄cipitium damnatōis eterne

Moraliter hic instruit̄ nō multū curare p doctrinā veritatis malos scandalizare. s. cauere ne scandalū dem⁹ primis p opa et dicta nostra mala. qz vt dicit math. xvij. qui scandalizauerit vnū de pusillis istis minimis. id ē simplicib⁹ qui sunt pue v̄tutis. qui in me credunt. expedit vt suspendat̄ mola asinaria in collo eoz. et demergat̄ in pfundū maris. qd̄ exponit **P**ico. de lira. **E**xpedit. i. melius est ho mini mori corp̄aliter q̄ ex malo exemplo suo facere aliū ruere in peccatū mortale. qz ex hoc meret̄ mortē eternā q̄ grauior est morte tp̄ali nec mix cū damnū tp̄ale alicui illato minime qd̄ quasi nihil est respectu dāni sp̄ialis p̄maneat impunitū. **S**ic em̄ habet̄ extra de in iur. et dam. dato. c. q̄ si q̄s apuerit cisternā et forderit et nō operuerit eam. ceciderit q̄ bos vel asinus in eam. dñs cisterne reddet p̄cium iumentoz. **E**t hoc est vey scōm glo. si hoc fecit in loco publico. vbi homines vel iumenta cōsueuerūt ambulare. si nō in priuato loco vbi ec̄ s̄sueuerūt fieri tales fouee vel cisterne. nō tenetur. **S**ic em̄ dicit̄. ff. ad. l. acq̄liaz. q̄ qui foueas vroz ceruoꝝ capiendoz causa fa

ciūt. si in itinerib⁹ fecerūt et in via publica. si aliq̄d malū ibi acciderit. nisi p̄a⁹ denūciatū et clamantū fuerit obligat̄ satisfacere de dāno. qz q̄ occasiōem dāni dedit tenet̄ de damno satisfacere. extra de iuris et dā. da. **S**i culpa tua et. ff. ad. l. corneliā. nihil infest. **S**i q̄ peccādo publice foueā fodit. ad q̄ p̄ imitatōez simplices ruit p scandalū. ille graui⁹ peccat. et deo tenet̄ satisfacere d̄ damno aiaz istaz. **Q**uare d̄ math. xvij. **E**t hoī illi p quē scādālū venit. **N**ā ex tali scandalo triplex malū orit̄. sc̄

Infirmus corrumpitur.
Bonus confunditur.
Deus ex eo contemnitur.

Primo dico q̄ infirmus corrumpitur. cum ex malo qd̄ videt vel iudicat scandalizatur. qd̄ ap̄lus p̄hibet. i. coz. viij. cū dicit p̄bit infirmus in tua conscientia frater ppter quē xp̄us mortuus est **S**ic aut̄ peccantes in fratres. cōscientiā eoz infirmā p̄cipientes i xp̄o peccant qua ppter si esca scandalizat fratrem meū. non manducabo carnes in eternū. ne fratrem meū cū scandalizem. **H**inc ber̄n. grauiorem ab eo dñs p̄secutiōem suscipiet. q̄ p̄ncioso scādālū exemplo aiaz ab eo quas redemit auertit. q̄ a iudeo qui sanguinē eius fudit. **I**tem horret̄ dū penitus sacrilegiū. qd̄ em̄ ip̄oz facinus videtur excedere. qui dñs manus sacrilegas iniecerūt qui oim animaz reus peccator tenet̄ qui de sue p̄uete vite scandalo piclitari videtur et coram summo iudice reddet rationem de singulis. **S**ed notandū q̄ scandalū grece dicitur ruina vel offensio latine. et fit quando quis ad ruinā disponit sp̄ialem vel dictū vel factum alterius. in quantum. s. aliquis sua ammonitione vel inductione aut exemplo alteri trahit ad peccandum. **E**t est duplex. s. passiuū et actiuū. **P**assiuū i eo q̄ quis scādālisat̄ **A**ctiuū in eo q̄ scādālisat. dās occasiōem ruine. **E**t scandalū passiuū est p̄c̄m in eo qui scādālisat̄. **N**ō em̄ scādālisat nisi iquānti aliquo liter ruit sp̄iali ruina que est peccatū. **I**mpor̄tat em̄ quandā p̄motionē animi a bono in eo qui scandalū patit̄. **N**ullus aut̄ cōmouet̄ qui rei immobili firmiter inheret. maiores aut̄ et p̄fecti soli deo inherēt q̄ est imutabilis bonitas. qz et si inherēt suis p̄latis. nō inherēt eis nisi i q̄n̄ illi inherēt xp̄o. **I**sti quantum q̄ alios videant iordinate se hēre dictis vñ factis ip̄i tñ a rectitudine nō recedūt. secundū illud p̄s.

Existimasti inique quod ero tui filius glo. i. existu
mare fecisti. ut malum mihi placeat quod committis
Fali scadalo modo peccat christiani. quod esse deberet
vnicuique maioris perfectioris et religiosioris minoris tunc
uotum alijs sectis existunt. et maioris iniquitatis
Non enim est ratio tam laxa vite. sic modo vita christia
noy. Nam iudei legem moysi usque ad mortem ob
seruant. Manichei legem machmet nec vinum
bibunt. nec alia precepta pretereunt. christiani vero omnia
pertraria legem faciunt. ydola adorant. deum blasphemant
matrem adulterant. furant. et sic de alijs. et sic deum
suum contemnunt et multos malicia sua a fide
retrahunt. **U**nde quidam iudeus romam
missus ad speculandum mores christianoꝝ. ut ci
tius converteretur. et factum baptismum suscipere
videns maliciam hominum baptizari suppliciter ex
orabat. quod dum inquireret an ex deuotione vel
pene timore baptizari vellet dixit quod non pro
fancitatem vel deuotionem hominum velle bap
tizari. sed quod malicia christianoꝝ haberet deum ip
sorum captiuum. quod non posset nec auderet se vin
dicare. sicut quondam deus eorum de peccatis id
enim appeteret esse christianus. Ecce quantum con
tempni deo facimus altissimo. **E**ccl. xliij. Reli
queunt legem altissimi reges iuda. omnes con
fidentes christum. maiores omni populo et natione de
fecerunt. propter maliciam contempserunt timorem dei
Sic reuera homini esse non debet. sed conuersatione
veltra inter gentes habentes bonam. ut in eo
quod detractant de vobis tanquam de malefactori
bus ex opibus bonis vos considerantes glorifi
cent deum in die visitationis. i. petri. ij. quod si
non. quanto non stans iam consistit sublimior om
ni natione in gloria tanto casus noster. profun
dior erit in eterna pena.

Tercia pars in qua no

tatur dictorum christi vitas per quam instruimur.
Pro qua sciendum. quod christus volens turbam et populum
deuotum. a doctrina falsa prophetarum et scribarum reuo
care. puocauit eum ad se. d. Audite. non quod in
trat in os. i. cibum corporalis coinquinat hominem
sed macula peccati sed que procedit de ore. et exe
unt a corde. Comedere enim non est malum secundum se
sed secundum accidens potest esse malum. sed in quantum
homo per dilectionem male ad cibum afficitur. et il
le affectus inordinatus procedit a corde. **Q**uod
autem sic inordinate procedit. procedit a corde et ex
ore. in quantum os est instrumentum cordis. hoc
coinquinat hominem. **E**t sic a corde exeunt cogita

tionem male. homicidia et huiusmodi et **Q**uo
raliter est notandum. quod sicut colligi potest ex sacro
canone et lege patris cuiuslibet sequitur aditorem
parentum. sed differunt. sequitur enim aditionem pa
rentum. scilicet patris quo ad honorem et nobilitatem.
Filius enim proceptus a comite. etiam si ante nativita
tem eius pro desinat esse comes nascitur. ff. de decu
rionibus. l. ij. Sequitur et aditionem matris quantum
ad libertatem et futurum. Nam si mater libera est
partum generat liberum. si autem serua fuerit. seruus autem
genitus inhabilis est ad ordines sacros nisi ma
numittatur. extra de suis non ordi. c. i. **E**tiam bernardus
ponit casum quod iob. quidam miles impediens
gregem dyaconum ne ordinaretur in presbiterum ea oc
casionem. quod dicebat preteritum ipsius dyaconi hominem
suum esse. quibus mater ipsius libera esset. quod dy
aconus proposuit coram papa. quare papa man
dat archiepiscopo neapol. quatenus. si predicta vera
sunt. militem ipsum prosequatur ab homini impedimento
Sic ad propositum omnis operatio siue actio humana.
dicitur libera siue sua. scilicet meritoria vel imeritoria
aditorem cordis. quod habet se ad modum vtriusque
partis pendenda ea. Nam si cor fuerit liberum. quod est
quando gratia et spiritus sanctus est repletus. omnis actio ab
eo progenita erit libera. et vite eterne meritoria.
quod ij. cor. iij. vbi spiritus domini ibi libertas. **S**ed
si fuerit et dyabolo obligatum. actio eius est vilis
aditorem. sua imeritoria. quod qui facit peccatum in ser
uus est peccati **J**ob. viij. nec potest promoueri ad
dignitatem et prebendam eternam. **J**udicat igitur super
hoc summus sacerdos. qualiter opera nostra sint proce
rata a corde. an. scilicet libera vel sua. nec aliud inter
rogat. **J**uxta illud. xiiij. q. v. **S**i quid inuenisti
deus cor interrogat et non manum. libera igitur re
mouerat et ordiat ad eternam gloriam alia ad futuram
perpetuam obligat. **S**ed sciendum quod actus bonis
potest esse in triplici oratione. scilicet in quas homo potest bene
vel male. vel neutro se habere. nam quedam sunt
Ab homine absque praua intentione.
In corde sola interiori affectione.
Corde et ope cum deliberatione. **A**ctus pri
mo modo sunt tales qui causantur a passionibus
vehementibus. ut quando aliquid fit ex vehementi ira
vel amore. Nam quicunque affectus et appetitus sensi
tius siue animalis. ex obiecto delectabili siue tri
stabilis tam vehementer incendit. quod quis sine de
liberatione et intentione rationis in opus exit. siue
bonum siue malum. **S**icut petrus qui tanto amore
ad christum estuabat. quod videns eum capi. et male tra
ctari. educto gladio apprehendit suo summi sacer
dos

vnū nō est graui⁹ altero. **Cōtra.** qz vnū puni-
tur grauius altero. igit̄ ē mai⁹ altero rē. **Di-**
co qz mortale p̄c̄m intelligit̄ finitū vel infini-
tū. vel rōe obiecti p̄uipens. seu ill⁹ q̄ offendi-
tur. et sic quodlibet p̄c̄m mortale est infinitū.
qz peccās mortale auertit se a bono infinito. s.
deo. et ceteris p̄ibus tāto grauior est offēsa. qm̄
to maior est ille qui offendit. et sic q̄dlibz pec-
catū est infinitū siue voluntatis siue opis nec
vnū excedit altez. **Alio mō** p̄c̄ intelligi infini-
tū infinitate actus s̄m intētoz. et sic nullū pec-
catū est infinitū. et ita vnū pōt esse grauius al-
tero. et sic bene actus peccati intēdit volūtate
q̄b̄ enā est grauius p̄c̄m cordis et opis simul
q̄ sit solū peccatū cordis. **Tercio mō** pōt in-
telligi infinitū q̄tū ad appreciationē et dete-
statōz. sic qz prius debuisset detestari et respu-
ere infinita. q̄z omittit illud peccatū. et plus
debuisset app̄ciari eaz. v̄l nō esse oditū a deo
per peccatū. q̄z infinita alia si essent **Et illo pri-**
mo modo om̄e peccatū mortale ē infinitū. qz
auertit se a bono q̄b̄ debet infinite app̄ciari. et
prius infinita respuere. q̄z ab illo se auertere.
Quarto mō pōt intelligi q̄tū ad extensiuam
infinitatē pene vel punitōis debite peccato. et
sic om̄e mortale est infinitū infinitate pene. quia
sibi debet punitio infinita et et̄na. et sic nō est
pportio inter peccatū mortale et veniale. **Qui-**
to mō pōt intelligi infinite pene et punitōis de-
bite intēsiue. et sic peccatū mortale nō ē infu-
nitū. et vnū pōt esse grauius altero. qz punit̄
intēsius altero. **Ad rōez** in oppositum. patet
ex dictis quid dicendum sit rē.

Feria quinta post Oculi.

Surgens ihesus

Synagoga intravit i domū symo-
nis lu. iij. **Secōm** quod astro-
logi dicunt. Sol p̄tinue mouet. v̄l ab oriēte
in occidēs v̄l econtra. et nūq̄z quiescit. et euz
venerit in leonē. est in ppria domo. et maxie
v̄tutis. cū aut̄ erit et p̄iungit se cū altero beni-
uolo planeta. sicut est venus et mercuri⁹. cum
eo opatur beniuole. si aut̄ cū maliuolo p̄iuga-
tur. sic est saturn⁹. mars. nō mali s̄m naturam
sed s̄m effectū tpat maliciā eoz. **Sic p̄fectus**
hō p̄tinuo moueri debet de v̄tute in virtutez
nec quiescere nec stare. qz s̄m greg. in via dei
stare est retrocedere. **Si igit̄** ē in domo. i. ec-
clesia. q̄ est domus ppria oīm fidelū. debet

orōni et p̄templatōi vacare feruētissime. si ex-
tra cū bonis debet eos p̄fortare. et opibz pie-
tatis p̄solari et h̄mōi. et malos correctōe fra-
terna tpare. et a malo cobibere. sic in p̄tinuo ex-
ercitio v̄l ascendēdo ad deū p̄ p̄templatōem
aut descendēdo ad p̄ximū p̄ p̄passionez eē de-
bet. sicut enā scribit dñs bonauē. s̄ seraphico
viro p̄re nō francisco. c. de stigmatibz sacris
in eius legēda. **Mos** inquit erat āgelico viro
francisco. nūq̄z ociari a bono. qm̄ pon⁹ instar
spiritū supnoz in scala iacob. aut ascēdebat
ad deū. ā descēdebat ad p̄ximū. **Sic** eē vt h̄e
extra de renūciatōe nisi cū p̄idez. x̄pc legisla-
tor nūc ascēdebat in mōtē. vt ibi gr̄am cernē-
ret cū maiori libertate. nūc h̄o descēdebat in
castra. vt cū v̄tilitate maiori necessitatibz pos-
puli p̄videret. q̄b̄ eēnotat v̄ba thematis rē.
qz postq̄z in synagoga in deos docuisset. oīoi
vacasset. p̄tinuo surrexit et domū simōis in-
troiuit. vt ibi eē p̄passione febricitatē sanaret
Dicit igit̄ v̄ba thematis. **Surgens rē.**
Querit an quis possit sil̄ habere vitā cōtem-
platiuā et actiuā. ita qz vna nō impediāt alterā
Et videt qz nō. qz vnūz cōtrariōz impedit̄ p̄
altez. sed vita actiua et cōtemplatiua vidētur
p̄trarietate h̄e ad inuicē. qz vita actiua occu-
pat circa plurima. vita aut̄ p̄templatiua p̄sistit
ad p̄templādū vnūz. **Cōtra** grego. vi. mora.
dic. **Qui** p̄templatōis arcez tenere desiderāt
prius se in campo p̄ exercitiū operis p̄bent.
Rūdit. s. tho. scōa secūde. q. clyxij. qz vita
actiua pōt p̄siderari q̄tū ad duo. **Eno** mō q̄z
tum ad ip̄m studiū et exercitiū exterioroz actio-
num. et sic māifestū est qz vita actiua impedit
cōtemplatiuā iquantū impossibile ē qz aliq̄s
simul occupet circa exteriores actōes. et diu-
ne p̄templationi vacet. **Alio modo** pōt p̄side-
rari vita actiua q̄tū ad hoc. qz interiores ani-
me possessiōes p̄ponit et ordiat. et quantum
ad hoc vita actiua ad contemplationem pro-
mouet. que impedit̄ per inordinationē exte-
rioz passionū. **Et** de illo loquit̄ b̄s greg. di.
Cū p̄templatōis arce aliq̄ tenere desiderāt. pri⁹
se in cāpo p̄ exercitiū opis p̄bēt vt solite sci-
ant. si nulla iam mala proximis irrogant sed
irrogata a proximis equanimiter portant si
oblati bonis t̄paliū nequaq̄z mens lenicia
soluit̄ si subtrahis iā nō nimio errore fauciā-
tur aut dein de p̄pendāt. vt cū ad semetip̄os
introitus redeūt. in eo qz sp̄alia rimant̄ neq̄